

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ
В МЕНЕДЖМЕНТІ

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 073 Менеджмент

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

**Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
кафедра статистики та економічного прогнозування**

**РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: д.е.н., професор Раєвцева О.В.,
к.е.н., доцент Гольцяєва Л.А.**

**Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні
кафедри статистики та економічного прогнозування
«08» квітня 2016 року, протокол № 10**

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «**Моделювання соціально-економічних процесів в менеджменті**» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: теоретичні та практичні питання вивчення кількісних функціональних залежностей й окремих якісних властивостей в економічних системах при проведенні наукових досліджень.

Міждисциплінарні зв'язки: математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Методи дослідження динамічних процесів.
2. Моделювання складних економічних сукупностей та процесів при проведенні наукових досліджень.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Моделювання соціально-економічних процесів в менеджменті» є набуття теоретичних знань та професійних компетентностей щодо методів аналізу існуючих тенденцій та закономірностей розвитку макро- та мікроекономічних процесів із застосуванням економіко-математичного моделювання для прийняття зважених управлінських рішень.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Моделювання соціально-економічних процесів в менеджменті» є:

поглиблення знань з вимог до пошуку та формування первинного інформаційного простору наукового дослідження;

використання методів первинної обробки статистичних даних для обґрунтованої побудови інформаційного простору наукового дослідження;

поглиблення знань економіко-математичних методів апроксимації соціально-економічних процесів, представлених у вигляді часових рядів та просторових вибірок.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» набувають таких **компетентностей**:

здатність до побудови обґрунтованої системи показників як основи наукового дослідження;

здатність обґрунтованого використання економіко-математичних методів та моделей в процесі наукового дослідження;

здатність до прогнозування економічних процесів, представлених динамічними рядами;

вміння апроксимації взаємозв'язаних економічних процесів;

здатність до моделювання сукупностей економічних об'єктів.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 години, 5 кредитів ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Методи дослідження динамічних процесів.

Тема 1. Методи попередньої обробки статистичних даних наукового дослідження.

Тема 2. Методи дослідження економічних процесів, представлених часовими рядами.

Тема 3. Методи дослідження економічних процесів, представлених кількісно - якісною інформацією.

Змістовий модуль 2. Моделювання складних економічних сукупностей та процесів при проведенні наукових досліджень.

Тема 4. Методи формування та розпізнавання сукупностей однорідних економічних об'єктів.

Тема 5. Моделювання складних економічних процесів за допомогою системи рівнянь.

3. Рекомендована література.

1. Статистичне моделювання та прогнозування: Навчальний посібник / Під ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Раєвневої. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. – 578 с.

2. Клебанова Т.С., Кизим М.О., Черняк О.І., Раєвнева О.В. Математичні методи і моделі ринкової економіки: Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – Х.: ІНЖЕК, 2010. – 454 с.

3. Клебанова Т.С., Раєвнева О.В., Прокопович С.В., Степуріна С.О.

Економіко-математичне моделювання: Навчальний посібник. – Х. : ІНЖЕК, 2010. – 350 с.

4. Раєвнева О.В., Чанкіна І.В., Бровко О.І. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни “Аналіз та прогнозування рядів динаміки” для студентів напряму підготовки 6.030506 “Прикладна статистика” денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 60 с.

5. Раєвнева О.В., Стрижиченко К.А., Чанкіна І.В., Гольцяєва Л.А. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни “Статистичне моделювання та прогнозування” для студентів напряму підготовки 6.030506 “Прикладна статистика” денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ, 2013. – 60 с.

6. Раєвнева О.В., Чанкіна І.В., Гольцяєва Л.А. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни “Статистичне моделювання та прогнозування” (модулі 3, 4) для студентів напряму підготовки 6.030506 “Прикладна статистика” денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. – 68 с.

7. Раєвнева О.В., Горохова О.І., Чанкіна І.В. Лабораторний практикум з навчальної дисципліни "Економетрика II" для студентів напряму підготовки "Прикладна статистика" денної форми навчання. – Видавництво ХНЕУ, 2011. – 47 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання.

Форми діагностики успішності навчання: колоквіуми, тести, есе.